

Vladimíra
Komorovská

všivavé osudy

všivavé osudy

Vladimíra Komorovská

Vydavateľstvo
Spolku slovenských spisovateľov

Vladi mí ra
Komorovská

všivavé osudy

Vydavateľstvo
Spolku slovenských spisovateľov

Copyright © Vladimíra Komorovská 2008
Epilogue © Peter Gregor 2008
Cover photo © archív autorky 2008
Cover design © Dušan Babjak
© Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov,
spol. s r. o., Bratislava
e-mail: vsss@stonline.sk
<http://www.vsss.sk>

Realizované s finančnou podporou
Bratislavského samosprávneho kraja
a
Literárneho fondu SR

VYDAVATELSTVO
SPOLKU SLOVENSKÝCH SPISOVATEĽOV, spol. s r. o.

Vladimíra Komorovská: Všivavé osudy
Doslov napísal Peter Gregor
Zodpovedná redaktorka Viera Švenková
Obálka Dušan Babjak
Sadzba a tlač ETERNA Press, s. r. o.
Vydanie prvé
Printed in Slovakia

ISBN 978-80-8061-320-4

Nebol som si istý sám sebou a zrejme som mal pocit, že ma nikto nemá rád, lebo som chcel byť odjakživa lepší, sebestačný, povznesený nad citovú bolesť, neprístupný zúfalstvu. Svojím spôsobom som nebol schopný ani ochotný akokoľvek sa prispôbovať a na druhej strane som sa prispôboval zásadne a bytostne... Myslím si, že je nevyhnutné, aby bola ľudská bytosť v detstve nešťastná, nie je to nič, čo by vybočovalo z normálu. Zároveň by som povedal, že nie je možné, aby bola nejaká ľudská bytosť skrz-naskrz nešťastná.

William Saroyan

Plienky Pampers alebo Útecha z ontológie

*Ak existujú plienky, ktoré sú suché, aj keď sú mokré,
dá sa predpokladať, že existujú životy,
ktoré sú krásne, aj keď sú nanič.*

Peter Gregor

ADIEU

My dvaja sme spolu skončili, aby si vedela, oznámil si mi stroho do telefónu, len čo som ťa pozdravila, a ja som sa ani neunúvala s odpoveďou, nepovažovala som za nutnosť verbálne reagovať, iba som mlčky prerušila spojenie, lebo pre mňa to nebola nijaká novinka, môj drahý, lebo som tvoje vyhlásenie nevnímala ako úder pod pás, lebo som náš rozchod považovala za neodvratný už v predchádzajúci deň. Tolko ráz si ma ubezpečoval, že som tvoj poklad, ktorý si vykopal šťastnou náhodou, tolko ráz si mi opakoval, že som v tebe prebudila širokú škálu citov, že som v tebe pootvárala tajné zámky, až som takmer uverila, že mám v tvojom živote výnimočné postavenie, že by si ma nechcel stratiť za žiadnu cenu, hoci v najhlbšom vnútri som cítila, že raz nadíde tvrdé zúčtovanie. Moja predtucha sa naplnila do slova a do písmeňa, musela som si na rovinu priznať, že som utrpela zdruvujúcu porážku, lebo tak strašne si ma miloval, že si sa ma radšej vzdal, než by si niečo obetoval pre našu lásku. Neviem, prečo si mi potreboval osobitne zdôrazňovať, že sme skončili, prečo si sa mi vôbec namáhal telefonovať, keď si sa vyfarbil krátko predtým, keď si ma pokojne nechal odísť do noci, bez akýchkoľvek obáv, že sa mi čosi prihodí, neviem, čo si odo mňa vlastne očakával, vari si dúfal, že sa rozplačem alebo ťa rozčítaným hlasom začnem prehovárať, aby si to, pre boha živého, so mnou ešte raz skúsil, aby si tak nemilosrdne nezahadzoval za hlavu náš vzťah, ktorý bol koniec koncov to najkrajšie, čo sme

obaja prežívali v poslednom období? Nech boli tvoje pohútky akékoľvek, sklamala som Ťa na celej čiare, lebo som už nevládala ďalej, lebo ma už omrzelo donekonečna sa krútiť v bludnom, začarovanom kruhu a sústavnne sa vracáť k jednému a tomu istému nepríjemnému faktu, ktorý si ty vôbec nepokladal za prekážku, ktorý si ty vždy bravúrne zahral do autu s pevným presvedčením, že aj za nečistých okolností hráš čistú hru. Nie je to tak dávno, čo si znovu akoby mimochodom utrášil, že nechápeš, prečo si tvrdošijne postulujem problém a udieram doň zo všetkých strán, škoda len, že si zabudol upresniť, že ide o reálny a chronicky sa vlečúci problém, škoda, že ti nezišlo na um, že ho postulujem z celkom jednoduchého dôvodu, pretože sa nedokážem tváriť, že ho nevidím, pretože ho nemôžem prehliadať a zakrývať si pred ním oči, pretože nie som nijaký zbabelec a pokrytec, ktorý vidí iba to, čo mu vyhovuje, a zámerne si nevšímam nič, čo mu nehrá do karát. Brillantne si sa oháňal naším duševným súzvukom, našimi nádhernými zážitkami a vôbec si si neuvedomil, že vďaka tvojej ľahostajnosti a neochote postaviť sa zoči-voči skutočnosti ako čestný chlap ostáva naša akokoľvek krásna prítomnosť bez jasnej perspektívy a ľahko sa môže premeniť na nenávratnú minulosť. Už Ťa počujem, môj milý, ako rezolútne namietáš, že dramtizujem, že robím z komára somára a zbytočne komplikujem situáciu, že silou-mocou hľadám zámienku na konflikt, ktorému sa ty obratne vyhýbaš, lenže ja nie som beznádejný cynik so srdcom obrasteným machom, ja nie som krutý bezcitník s hrošou kožou a neberiem na ľahkú váhu tvoje záväzky voči manželke, aj keď som jej nikdy neodprisahala vernosť a lojalnosť, mne naozaj nepripadá normálne, že hodláš naďalej sedieť na dvoch stoličkách a lavírovať medzi dvoma ženami, nemám na to žalúdok ani nervy, jednoducho nestojím o pokútny vzťah s milovaným mužom, ktorý ma na ulici nemôže chytiť za ruku, radšej sa nenápadne stiahnem z bojiska a oželiem všet-

ko, čo ma s tebou spája, nech moja obeť vyzerá akokoľvek neopodstatnená a nepochopiteľná. Pokojne to môžeš pripísať na vrub mojej konzervatívnej výchove, pokojne ma môžeš obviňovať z nespoľahlivosti, zo žiarlivosti a z úbohosti, naďalej to do vôle zľahčovať, aj sa energicky rozhorčovať alebo bezradne rozčuľovať, prečo sa zaoberám takými hlúpymi malichernosťami, stupidnými taľafatkami, a radšej s pôžitkom nevychutnávam spoločne strávené okamihy. Je mi jasné, že to nikdy nepochopíš, lebo teba obrovská ľarcha svedomia nenúti, aby si sa zachoval charakterne, ba zaručene mi v duchu zazlievaš, že som sa poľahky neprispôsobila daným okolnostiam, že som sa nezmierila s dehonestujúcou situáciou a vedome zničila náš krásny vzťah, lebo nie som schopná potlačiť sebecké záujmy a zriecť sa stupidných konvenčných nárokov. Ani vo sne ti nezíde na um, môj zlatý, že nie som udatná hrdinka na cudzom bojisku, že ani pri najlepšej vôli nedokážem rozvíjať bezperspektívny vzťah, že som sa o to dosť dlho usilovala a márne hľadala prijateľné riešenie, že som viac nevládala prešľapovať na mieste, tobôž dúfať v nebeský zázrak, ani náhodou ti neprebehne myslou, že si k nášmu rozchodu prispel vrchovatou mierou, že si sa vlastne sám postaral o definitívnu porážku nášho údajne nevšedného vzťahu, lebo si prudko a bezhlavo zaútočil na moju česť a dôstojnosť, čo sa ma nepredstaviteľne dotklo.

Tuším, že ten tvrdý verdikt, ktorý si vyslovil do telefónu, ti nevyvrel zo srdca, môj drahý, že ti ho našepkala urazená samolúbošť a že si ho už niekoľko ráz olutoval, lebo niekde v útrobach cítiš, že sa ku mne nesprávaš férovo, že si vlastne nikdy nerešpektoval moje prirodzené potreby. Nejednen raz som bývala svedkyňou, že ti z úst vyšľahli drsné výroky, ktorými podvedome zastieraš svoje slabosti, aj keď navonok oplývaš neochvejnou stabilitou vo svojej celkovej labilitate, pridobere poznám charakter tvojho útočného mechanizmu, pridobere viem, prečo

si neraz spustil palbu kritiky na tento úbohý, nemohúci svet, prečo si sčista-jasna a neraz bezdôvodne chrľil oheň a síru, prečo si okolo seba zúrivo sekal slovom ako mečom, prečo si sa nevládal zastaviť a zbytočne riskoval, že ma hlboko zasiahneš, inak by som ti veľkodušne neodpúšťala údery, ktoré si mi podchvíľou a často neprávom uštedroval. Žena sa cez kadečo preniesie, keď muža miluje, dokáže ho pochopiť väčšmi, než je ochotný uznať, no zároveň sa ho usiluje decentne priviesť k prapôvodnej príčine a očakáva, že si ju aspoň vypočuje, aj keď z jej dobre mienených slov nevyvodí ani čiastkové závery, v kútiku srdca dúfa, že jej nezačne nekompromisne skákať do reči, hoci nejde o príjemné záležitosti, že sa prestane oháňať vlastnými životnými skúsenosťami, najmä keď ho napriek nesmiernej bohatosti a mnohorakosti nevyviedli zo slepej uličky a neukázali mu schodnú cestu, ktorou by sa mohol pustiť a konečne nadobudnúť vnútorný pokoj. Muž si však predstavuje milujúcu ženu ako tichú, poslušnú, oddanú, prosto pasívnu a submisívnu stvoru, ktorú by mohol vlastniť ako nehnuteľný majetok, ktorá sa mu v ničom neodváži protirečiť, ktorá ho podrží aj v škandalóznej situácii, ktorá ho trpezlivo a donekonečna počúva, nech splieta akékoľvek nezmysly, ktorá ho napriek evidentným slabostiam bezmedzne obdivuje, zbožňuje a neopováži sa mu zazlievať, keď ju zavše podrazí. V podstate ju pokladá za maskovanú búťľavú vrbu, do ktorej môže nachrliť tolko vlastnej špiny a marazmu, koľko sa do nej zmestí, a na dôvažok si neuveriteľne potrpí na jej výzor, lebo chce, aby vystupovala na verejnosti ako jeho reprezentatívny element, ktorý mu dodáva sebavedomie a energiu, lenže v máloktovej žene sa snúbia všetky tieto vzácne a pre muža životne dôležité vlastnosti, a tak ho poväčšine nenapĺňa jediný vzťah. Aj ty si sa, môj milý, neraz štylizoval do machistickej pózy, aj ty si sa rád otvorene hlásil k moslimským tradíciám, ktoré sa približovali tvojmu naturelu, a nevieš si predstaviť, ako

príšerne si sa zosmiešňoval v mojich očiach, ako ma znechucovala tvoja úzkoprsosť, nie preto, že si opovrhoval spoločensky uzákonenou monogamiou, skôr preto, lebo si v tej svojej megalomanskej namyslenosti prehliadal, že polygamickí mohamedáni musia uživiť svoje manželky, že im musia zabezpečiť dôstojný život, že nesú na pleciah nezávideniahodnú finančnú zodpovednosť, ktorú by sotva zvládol priemerný stredoeurópsky muž, lebo nie je na ňu usposobený fyzicky ani psychicky. Nemohla som sa s tebou pustiť do obsírnejšej debaty a nastoliť tento nezanedbateľný problém, v ktorom tolčí moslimskí muži zlyhali a vzápätí sa nervovo zrútili, nemohla som ťa oboznámiť s tragickými prípadmi náhle rozpustených háremov dovtedy zaháľajúcich žien, ktoré sa zo dňa na deň ocitli na dlažbe a museli sa postarať aj o holú existenciu svojich detí, nemohla som ťa upozorniť na úskalia akéhokoľvek iného druhu partnerského spoluzitia, lebo by si to chápal ako strmhlavý útok na vlastnú osobu, lebo by si sa urazil, že sa ťa opovažujem oberať o ilúzie blahobytných pašov, že ti bezočivo diktujem, ako sa vzorne správať, že ti držím morálnu kázeň, o ktorú vôbec nestojíš. Navyše som si musela dávať sakramentský pozor, aby som ani v neviazaných chvíľach podfarbených šantivosťou nevy pustila z úst nevinnú poznámku, lebo by si ju okamžite kvalifikoval ako úmyselnú narážku na tvoju ženu, ktorú som vôbec nepoznala, o ktorej som zhola nič nevedela a ktorú som nemala dôvod slovne napádať, hoci sa mi čírym nedopatrením dostalo do uší, že ona netrpí takou poľutovaniahodnou nevedomosťou a blahosklonnosťou, že ťa zo zvedavosti a roztrpčenosti často spovedá a trúsi na moju adresu nelichotivé prívlastky, akoby som ju ja podvádzala, akoby som jej zámerne, zo zlomyseľnosti a proti tvojej vôli liezla do kapusty, akoby jej nestačilo vybaviť si tvoju neveru s tebou a hotovo, fajka zhasla. Prirodzene, môj zlatý, nie vždy sa mi podarilo zachovať takt, na ktorom si za normálnych okolností dávam zále-

žať, občas ma zradila vlastná pohotovosť a spontánnosť a vyletel do vzduchu neprístojný žartík, občas som si musela namosúrene zahryznúť do jazyka, lebo som to neurobila úmyselne ani zo škodoradosti, lenže už bolo neskoro plakať nad rozliatym mliekom, už ti klesla nálada na bod mrazu, lebo si moje vtipné poznámky automaticky považoval za urážky, aj keď som ti iba kontrovala, aj keď som len rozvíjala tvoje repliky. Pravdu povediac, doteraz som nezistila, miláčik, podľa akých meradiel si ma vlastne posudzoval, prečo si ma podozrieval aj z činov, ktoré by mi nenapadli ani v zlom sne, ktoré jednoducho nevyplývali z mojej povahy a ktorých by som sa sotva niekedy dopustila, lebo boli pod moju úroveň, ktovie, či si vôbec postrehol, že mi tvoje nespravodlivé obvinenia neraz vyrazili dych, že som sa od úžasu nezmohla ani na slovo, tobôž na chabú obranu, a ne jeden raz musela trpkosť skonštatovať, že je po zábave, že je len otázkou času, keď nad nami zavisne napätá atmosféra, že sa mimovoľne začneme od seba vzdalovať, a tak skoro nenájdeme silu, čo by nás opäť pritiahla k sebe, že sa budeš mračiť a hrozivo tváriť, akoby som ti bohvieako ublížila, hoci v skutočnosti si s akýmsi zvráteným potešením znevažoval práve ty mňa a nakoniec si deklamoval aj náš vzájomný vzťah, ktorý si zvláštnou iróniou osudu iba nedávno označil za intenzívny a hlboký.

Zrejme by si sa začudoval, môj drahý, keby si šípil, ako mi po tvojom telefonáte odľahlo na duši, aké bremeno mi spadlo z pliec, ako strašne sa mi uľavilo, že si rozhodol za mňa, lebo ty netušíš, že mám v sebe zakódovaný rešpekt k ľuďom, že im vychádzam v ústrety aj na svoj úkor, inak by si sa nezdržal sarkastického smiechu a s najväčšou pravdepodobnosťou by si sa mi vysmial do očí, lenže ty fakt nemáš ani potuchy, že nedokážem bez mihnutia oka podvádzat a v kľúčovom okamihu nachádzať dôveryhodne znejúce výhovorky, lebo som skalopevne presvedčená, že ma vzápätí odhalia a tvrdo odsúdia, ty ne-

vieš, že radšej nosím kožu na trh s vedomím, že sa zákonite popálím, že by som aj tebe rovno vyzvonila, ako vrúcne ťa ľúbim, keby si na to, nedajbože, zaviedol reč, hoci si jasne uvedomujem, že patríš inde, že tvoje miesto nie je a nikdy nebude pri mne, aby som sa teda nechtiac hlúpo neprehradila, radšej som ukončila náš telefonát bez jediného slova. Nie, môj zlatý, nič ti nezazlievam, nič ti nevyčítam, hoci som dosiaľ nepochopila, prečo si si so mnou začínal, keď si neplánoval zásadnú zmenu vo svojom živote, prečo si mi tak vytrvalo nadbiehal, keď ťa nepoháňali vážne úmysly, hádam si si len nemyslel, že mám náležité predpoklady pre tvoj duálny život, že mám také oceľové nervy ako ty, že chodím s klapkami na očiach a som schopná bez výčitiek svedomia prehliadať takú závažnú skutočnosť, akou je fungujúce manželstvo. Neboďaj si si nepredstavoval, že sa vrhnem do boja na život a na smrť s tvou manželkou ako s úhlavnou sokyňou, že sa do seba pustíme ako rozzúrené mačky, vyškriabeme si oči, vytrháme vlasy a vzájomne si vyprskneme do tváre všetky príkoria, ktoré si nám spôsobil, a ty sa budeš spokojne pozeráť na ten trápny cirkus a v duchu si blahoželať, aké búrlivé emócie vyvolávaš v ženách, vari si neočakával, že si časom privyknem na druhoradú pozíciu, že budem ochotne znášať potupný údel, aj keď inak som úplne samostatná a finančne nezávislá bytosť, azda si nemal také naivné predstavy, že nikdy neprejavím záujem o rovnocenný vzťah, že prižmúrim oči nad tvojimi záväzkami a ešte sa aj postarám o tvoje pohodlie, ešte ti aj dodám síl, aby si mal z čoho čerpať, aby si vládol udržiavať oheň v rodinnom kozube bez obáv, že ti vyhasne. Nie, môj milý, tomu naozaj nemôžem uveriť, lebo by som zároveň musela pripustiť, že si nevidíš ďalej od nosa, že ťa zachvátila duševná slepota, že ťa postihla vlčia tma. Skutočne neviem, za čo si ma pokladal, aké miesto si mi prisúdil vo svojom živote, ale to sa už, našťastie, nedozviem, to je už bezpredmetná otázka, ktorú nepotrebujem ana-

lyzovať, lebo aj keď po tvrdej príučke spravidla nasleduje morálne ponaučenie, že sa neoplatí bytostne vkladať do vzťahu a podaromnici mrhať vzácnou energiou, že sa nevypláca bezvýhradne obetovať nestálemu partnerovi, zbytočne sa zriekať iných pôžitkov a koledovať si o trpké vytriezvenie zo sladkých ilúzií, z môjho zorného uhla ide skôr o ohromné zadosťučinenie. Predpokladám, že by si sa náramne čudoval, miláčik, keby si zistil, čo si odnášam z nášho stroskotaného vzťahu, ktorý si ty považoval za taký výnimočný, zrejme ti ani na um nezíde, že aj v tomto prípade, chvalabohu, platí všeobecné pravidlo, že každá minca má dve strany, odvrátený rub a svetlé líce. Určite nepochybujes, že oklamaná bytosť so srdcom a rozumom na pravom mieste sa vzdáva nerovného vzťahu bez akejkoľvek zatrpknutosti, a len čo sa zbaví neúnosného bremena, vzlieta do výšin, akoby jej sčista-jasna narástli krídla, a to je veru úžasný pocit, ktorý by som ti dopriala zažiť!

HNIDA

Som stratená robinzonka, ktorá posrala všetko, do čoho strčila frňák, do čoho sa priplietla, jalová krava, ktorá nedokázala počať a priviesť na svet dieťa, odporná, uštipačná hnida, ktorá nezvládla funkciu univerzitnej archivárky a po organizačných zmenách letela na dlažbu ako smradľavá onuca, mizerná darmožráčka, ktorá bez mihnutia oka ujedá ctenému manželovi z chleba, hoci v ranej mladosti som sa rodičovstvu javila vcelku perspektívne, lebo napriek priemernému prospechu na gympli, nespočetným lapsusom, ktoré mi profáci prišili za golier, a totálne zoranej matúre som sa predsa len dostala na výšku, skade som sa nemienila dať nemilobohu vyšmariť, aj keď som z letného semestra do zimného preliezala s odretými ušami a nesplašila nijakú stálu kamarátku, ktorá by ma podržala v permanentných trabloch, pretože som od malička kvákala, ako mi zobák narástol, čo žiadna baba nezniesla a stránila sa ma ako nákazlivej pliagy, lebo som vždy vytreskla, čo mi slina na jazyk doniesla, bez ohľadu na eventuálne následky, bolo mi fuk, či niekoho dourážam do krvi, alebo mu dorážam srdce, mala som na háku, v akom nelichotivom svetle sa predvediem, nepotláčala som svoju prostorekosť ani beštiálnosť, vždy som do niekoho rýpala, bez rozmyslu sa navážala ako zadubená primitívka, ktorá nevie odhadnúť dosah grobian-ských rečí, nie div, že som vyrábala jeden trapas za druhým, že som sa sústavne strápňovala, keď som zadravovala do vecí, ktoré sa ma netýkali, raz som si vzala na paškál Marcelu, ktorej hnisali vtedy na ksichte, a nevinne

sa jej spýtala, či sa neobáva, že jej načisto odhnije papuľa, že po nej nezostane ani masťný flák, hoci ju chuderu prepadali mindráky, že v okolí vzbudzuje príšerný hnus, rozhodne som jej nepridala na sebavedomí, ale to ma nerozhádzalo, valila som sa dopredu ako tank a vylievala si zlosť na každej babe, čo sa mi priplietla do cesty, najmä keď som zorala seminárku alebo vyletela zo skúšky, so škodoradostným potešením som zabrdla do Angely, ktorej rástlo brucho, a vysmiala sa jej do tej nevinnej anjelskej tváričky, že si narazila nemožného frajera, úbohého farbáka, ktorý ju debilne nabúchal, že si môže svoje jednotky v indexe strčiť za klobúk, keď jej začne za ušami revať decko, že sa tej hovadskej príťaže mala radšej striasť a hlúpo neriskovať, že bude musieť školu zavesiť na kliniec, nikdy nezabudnem, ako na mňa zdesene vypleštila okále, ale vzápätí sa pozbierala a úplne vážne mi vtĺkala do palice, že sa na toho drobca teší, že, samozrejme, ráta aj s možnosťou, že bude musieť prerušiť štúdium, ale v nijakom prípade jej ani nenapadne, aby sa plodu zbavila ako nepohodlného balíka, aj keď sa ohlásil nečakane, odhodlane mi zapichla zrenice do ksichtu a potom sa pratala kadeľahšie, hrdopýška poondená, však splasne ako bublina, prorokovala som zlomyseľne, keď ju zavalila starosti a nebude vedieť, kde jej drgaňa stojí, onakvejšie hlavičky-makovičky si nahovárali, že sú na koni, a rozmlátili si raťafák, tak jej treba, naivke obmedzenej, nemala sprostoto naletieť na sladké rečičky babráckemu trpákovu, mne by sa to nemohlo pritrafiť, keby si voľajaký všivák trúfol na mňa s takýmto podrazom, nemilosrdne by som mu odkmasla vajcia, nehodlala som sa zahrabať v dajakej všivavej diere a do nemoty sa krútiť okolo zakvickaného sporáka a vrieskajúceho decka medzi hrbou zaštaných plienok, moje tajné plány siahali do nebotyčných výšok, preto ma ohúrilo, keď mi Angela nezmysla z očí ani po pôrode, hoci ju vraj riadne znivočil, keď šprtala ďalej na jednotky aj s faganom na krku a poštekľila ďalšie sprosta-

ne, ktoré sa brodili v jej šlapajach, lenže tým úbožiačkam otrčilo štígro chrbát, mali kolosálny pech, Estere to mrňa stále chorľavelo a s jej zákonitým prívieskom sa kruto porátal uháňajúci rýchlik, našli ho rozsekaného na kusy, ledva ho poskladali do truhly, nie div, že sa nervovo zosypala, nakoniec si musela zbaľiť pinkle a dať škole zbohom, Irene zas ten chrapún zdrhol, len čo mu zavesila na nos, čo jej vyviedol, dobreže ju fotrovci neprizabali, so zvráteným potešením jej dávali pocítiť, že sa v meste zhumpľovala, dostala košom a doplazila sa domov s biľagom hanby, že sa v nej príšerne sklamali, osladzovali jej život výčitkami, ako keby ani nebola z ich krvi, ako keby sa sami jakživ nepopálili, nezakopli a nedopustili žiadnej somariny, vôbec ju nešanovali, dovtedy ju sekírovali a terorizovali, kým sa nezačala vláčiť ako mátoha a totálne nerezignovala na diplom, no a Beáta sa až detinsky radovala, že obdarí svojho vrelomilovaného šamstra potomkom, ale vzápätí nečakane potratila a hrozne zatrpkla na celý svet, hoci ju baby utešovali, že ešte nie je nič stratené, že má na materstvo fúru času, ten potrat jej musel udrieť na mozog, lebo sa stále utápala v trpiteľstve a škola ju prestala baviť, kým si nebola nútená priznať, že za týchto okolností nemá čo pohľadávať na akademickej pôde, ešte sa mi teda ktosi odvažuje otrepávať o lebeňu, že som robila drahoty, nadšene si gratulovala, aká som šikulka, že som sa vystríhala pred podobnými lapáliami a zamerala na svoj cieľ, že som to úspešne dotiahla až do promócie, kde som ľahostajne vzala na vedomie, ako si šťastná Angela s červenou tubou v náručí túli k sebe rozkošného chlapčeka, veď som sa pomaly chystala strčiť hlavu pod čepiec a rovno si na študijnom oddelení podať žiadosť o rigorózne skúšky, pochopiteľne, dovtedy som odmietala počúvať reči o materskej dovolenke, čo som vôbec netajila pred Patrikom, ktorý to plne rešpektoval, ale mohla som šípiť, že sa mi osud kruto vypomstí, že to so mnou pôjde dolu kopcom, aj keď som svoje záväzky nebrala na

ľahkú váhu, že ma nekompromisne vyrazia zo skúšok, odmietnu mi udeliť doktorát a že mnou svokra začne opovrhovať ako tuctovou nuláčkou, ktorá utrpela ťažký úder pod pás, to mi veru netrklo ani v zlom sne, keď som vstupovala do ďalšej etapy vo svojom živote ako novopečená manželka a nastupovala do univerzitného archívu, nepredvídala som nijakú katastrofu, naopak, zdalo sa mi, že mám všetko pod kontrolou, že mi nehrozia nijaké ťahanice, lenže sakramentsky som sa mýlila, lebo v tom čase som sa už bez reptania podvolila Patrikovej túžbe po potomstve, súhlasila som s jeho nápadom, že si založíme rodinu, hoci sme sa ešte vždy motali u jeho hašterivej matere, ktorá by ma najradšej roztrhala v zuboch, nie div, že som potajme jasala, keď som naďalej pravidelne dostávala krámy, a jeho evidentné rozčarovanie zaháňala výhovorkami, že v tom spoločnom prdinci niet nijakého súkromia, že na nás zo všetkých kútov útočí napätie a stres, že sa musíme obrniť trpezlivosťou a v prvom rade postarať o vlastnú strechu nad hlavou, aby sme nemuseli skladať účty tej neznesiteľnej stvore a sústavne na ňu brať ohľady, lebo vari uzná, že nám do všetkého vrta, že sa všade mieša ako varecha, roznečuje nenávisť a vyvoláva rozbroje pre malicherné kraviny, najradšej by ma roznosila na kopytách, a keď ma vyprovokuje, potom si ani ja nedávam servítku pred ústa a pripadáam si ako v cigánskej búde, do takého pochybného pelechu predsa nemôžeme vrhnúť dieťa, to by sme si riadne zavarili, zachoval sa ako chlap, to mu nemožno uprieť, a tak sme sa fakt zakrátko sťahovali do nového príbytku, kde ma nik neutláčal ani mi nežral nervy, preto ma nanajvyš udivilo, že som neznížila spotrebu menštruačných vložiek, že som už dávno neotehotnela, predstavovala som si to príliš jednoducho, hej rup a hotovo, a keď to dlho haprovalo, stúpala vo mne nervozita, neraz som sa bez príčiny vyrútila na kolegyne, ktoré si ostro vyprosovali moje verbálne útoky a vykazovali ma do príslušných medzí, čo si to do-

volujem, čo si o sebe myslím, ak mám problémy, nech si ich riešim na patričnom mieste a nevybíjam si podaromnici na nich zlosť, dobreže ma neukrkali, vstúpila som si teda do svedomia a odhodlala sa navštíviť gynekológa, ktorý po zbežnom vyšetrení nezistil nič závažné, ale okamžite ma vyšikoval na akúsi *salpingografiu* a *hysteroografiu*, aby mohol vylúčiť fyziologické anomálie pohlavného ústrojenstva, skoro ma parom uchytil, keď mi nakoniec oznámil, že odhalil príčinu mojej sterility, keď čosi pindal o absolútnej nepriechodnosti vajíčkovodu, ktorú možno odstrániť mikrochirurgickou operáciou *celioskopiou*, ale za konečný výsledok neručí, lebo som údajne zanedbala opakovaný zápal vaječníkov, jemu sa ľahko splietalo o *ovaritíde*, rada by som ho videla na tej kristušáckej zemiakovej brigáde na oravských roliach, kde nás na jeseň, na začiatku zimného semestra nahnali ako dobytok, kde sa nám chlad zadieral do špiku kostí a v tých mizerných dreveniciach sa nekúrilo, zato ostošeť prefukovalo cez škáry, samozrejme, že ma boleli vaječníky, ale ako nepodceniť bolesť, keď som sa v kĺčoch nezvíjala na zemi, nebola som predsa jediná, koho zaskočili drobné neduhy, nemohla som si dovoliť odtiaľ zdupkať pod debilnou zámienkou, zaručene by všetci mudrovali, že sa chcem uliať, a na dôvažok som potrebovala naškriabať body na intrák, keď som ich nedokázala vytrieskať z prospechu, dobre mi tak, koze ctižiadostivej, za svoje úsilie a solidaritu som si vyslúžila neplodnosť, Patrik mi vrúcne poďakuje, náramne sa poteší, keď sa dozvie, kde to viazne, zase som trafila kliniec po hlavičke, skutočne sa vyfarbil, nedokázal zamaskovať urazenú samolúbošť, rozklepal sa ako rachotina, lomcovala ním bezradnosť, horko-ťažko sa spamätal, ale čo iné mu ostávalo na prahu strastiplnej kalvárie, lebo zákrok dopadol neslávne, darmo mi špárali v útrobach, ocitli sme sa pred závažnou dilemou, či neskúsime umelé oplodnenie, čo si však nevyhnutne vyžadovalo, aby Patrik nazhŕňal